

VINERI • 21 IANUARIE 2011 • ANUL LXI NR. 3

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Speranța moare ultima

Concurs și comemorare în cinstea lui Eminescu

100 de ani de la nașterea iubitului părinte al românilor din Bătănia

CALENDAR ORTODOX

24 ianuarie, luni – Cuv. Xenia; Sf. Mc. Vavila, Timotei și Agapie
 25 ianuarie, marți – †) Sf. Ier. Grigorie Teologul; Cuv. Publie; †) Sf. Bretanion, Ep. Tomisului
 26 ianuarie, miercuri – Cuv. Xenofont, soția sa Maria și fiii lor, Arcadie și Ioan
 27 ianuarie, joi – †) Aducerea moaștelor Sf. Ioan Gură de Aur; Sf. Marciana, împărăteasa
 28 ianuarie, vineri – Cuv. Efrem Sirul, Paladie și Iacob
 29 ianuarie, sâmbătă – Aducerea moaștelor Sf. Sfințit Mc. Ignatie Teoforul
 30 ianuarie, duminică – †) Sf. Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur; Sf. Sfințit Mc. Ipolit, Ep. Romei

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

„Tocmai în ajunul vacanței de iarnă am făcut o vizită la școala cu limba de predare română din Aletea să ne informăm despre activitatea pionierească a elevilor. Am avut parte de o surpriză plăcută aflând că viața pionierească din această școală din nou se desfășoară într-un ritm viu, tocmai ca și cu câțiva ani în urmă. Am încercat să aflăm și motivele acestei activități animate. Deoarece știm din experiență că în cele mai multe cazuri sânguința, voința, deprinderea elevilor nu lipsește doar trebuie aduse la suprafață. Iar acest rol îi revine totdeauna conducătorului detașamentului. Anul acesta pionierii aleteni s-au bucurat de un bun organizator în persoana învățătoarei Ana Cioban, care deocamdată este doar locțiitoarea conducătorului detașamentului, totuși persoana ei e o cheazășie a muncii bune și în viitor.” (Pionierii din Aletea, autor: Gy. K., Foaia Noastră, Nr.2, 15 ianuarie 1971, pag. 5)

Acum 30 de ani

„Odată cu introducerea apei în locuințe, se va ridica confortul acestora, iar prin instalarea camerelor de baie se va ridica și nivelul de trai al populației. Dar dacă apa va fi introdusă în curte, se va ușura și munca din domeniul creșterii animalelor, domeniu foarte dezvoltat la Bedeu. O altă noutate de la Bedeu se manifestă într-un alt domeniu al vieții, și anume al poștei. Tot ca un semn al propășirii în anii trecuți am semnalat în coloanele organului nostru de presă despre darea în folosință a noii și într-adevăr modernei clădiri a poștei, care nu numai că a lărgit gama serviciilor, dar le-a făcut și mai comode pentru populația localității.” (Bedeu, Se va ridica nivelul de trai, autor: I. Sz. K., Foaia Noastră, Nr. 3, 18 ianuarie 1981, pag. 3)

Acum 10 ani

„Dacă ați primi acum un bilețel pe care ați putea nota trei lucruri mai importante legate de munca Dumneavoastră, și pe care l-ați purta în permanență în buzunar, care ar fi ele? – De trei ori ar fi scris pe acel bilețel ÎNVĂȚĂMÂNT. Învățământ, învățământ, învățământ. Căci acest domeniu îl consider de importanță primordială, toate celelalte sarcini derivă din acesta. Pentru că degeaba funcționează bine sistemul de instituții, degeaba avem teatru, dacă nu vom avea public, care să înțeleagă limba română, slovacă, germană. În primul, în al doilea și în al treilea rând consider important acest lucru.” („Autogovernările minorităților sunt organizate în primul rând pentru cauza culturii, pentru apărarea limbii”, Interviu cu Báthory János, președintele Oficiului pentru Minorități Naționale și Etnice, autor: Petru Cîmpian, Foaia românească, Nr. 2, 19 ianuarie 2001, pag. 5)

Jula

Aniversare? Poate, la vară...

Prezidiul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria s-a amintit vinerea trecută, pe 14 ianuarie, în cadrul unei ședințe, de aniversarea a 60 de ani de la apariția săptămânalului „Foaia românească”. Revista românilor din Ungaria apare, fără întrerupere, începând din 15 ianuarie 1951. Redacția de azi și proprietarul revistei, Uniunea Culturală, nu se află însă în situația să sărbătorească. La ora actuală, redacția funcționează fără niciun contract de finanțare pe 2011 și fără niciun fond. Nesiguranța din jurul revistei nu permite în acest

moment niciun moment festiv. Dacă în lunile următoare s-ar clarifica această situație și s-ar ajunge la o finanțare și funcționare normală a revistei (așa cum prevăd și hotărârile Comisiei mixte interguvernamentale româno-maghiară), Prezidiul UCRU propune ca evenimentele aniversare să se țină pe 1 iulie, atunci când se vor împlini și 40 de ani de la strămutarea redacției „Foaia românească” de la Budapesta la Jula.

Prezidiul, condus de președintele dr. Ioan Ciotea, a mai decis ca ședința Adunării Generale a UCRU să

se țină la sfârșitul lunii februarie sau începutul lunii martie. Până atunci se va clarifica și situația Fundației „Pentru cultura română din Ungaria”, care în acest moment nu funcționează din cauză de incompatibilitate. Corul „Pro Musica” din Jula va aniversa tot în acest an. În 2011 se împlinesc 20 de ani de la înființarea acestuia. Conducătorul corului Ștefan Oroian a anunțat că se plănuiește cu această ocazie editarea unei broșuri, o expoziție fotodocumentară și o festivitate aniversară.

R.P.

Constituirea noii Autogovernări pe Țară

Biroul Electoral Central a stabilit pentru ziua de 8 februarie, ora 13.00, data ședinței de constituire a noii Autogovernări pe Țară a Românilor din Ungaria. Ședința va avea loc la Jula, la sediul AȚRU de pe strada Eminescu.

În urma alegerilor din 9 ianuarie, s-au ales autogovernările teritoriale și pe țară ale celor 13 minorități naționale și etnice din

Ungaria. Românii vor avea autogovernări teritoriale în județele Bichiș, Bihor și în Capitală. Acestea au câte 7 membri (cu 2 mai puțini decât în ciclul anterior). Conform legii electorale, acestea trebuie să se constituie în termen de 15 zile după alegeri. Cea din județul Bichiș și cea pe Capitală au avut ședințele de înființare pe 18 ianuarie.

Cei 25 de deputați, care

au intrat în componența noii Adunări Generale a AȚRU, își vor prelua scrisorile de mandat miercuri viitoare, 26 ianuarie, ora 11.00, la Palatul Dunărea din Budapesta. Ședința de constituire a noii Autogovernări pe Țară va fi pe 8 februarie, la Jula, când se va alege noua conducere (președinte, vicepreședinte și comisiile de specialitate).

A.B.

Din fototeca de 60 de ani a Foaiei românești

Concursul „Cine știe mai mult despre U.R.S.S.?” la liceul din Jula, la sfârșitul anilor 1980 (Emilia Gomboș, Maria Gurzău, Elena Ardelean, Ioan Cioca)

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Comemorare Mihai Eminescu la Apatu (foto: Emanuel Văduva)

Concurs și comemorare în cinstea lui Eminescu

Poetul național Mihai Eminescu a fost omagiat din nou sâmbătă, 15 ianuarie, la Apateu. Manifestarea a debutat la Căminul Cultural din Apateu, unde a avut loc cea de-a XII-a ediție a manifestărilor culturale și artistice în cinstea lui Mihai Eminescu, inițiate de către părintele paroh *Origen Sabău*, consilierul cultural al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria și cea de-a V-a ediție a concursului de poezie românească „Mihai Eminescu”, organizat de Centrul de Documentare și Informare. Întrecerea școlarilor a fost urmată de un program cultural, după care manifestarea a continuat la biserica ortodoxă din Apateu cu o slujbă de pomenire, un concert și festivitatea depunerii de coroane la bustul lui Mihai Eminescu din curtea parohiei.

Manifestările de sâmbătă de la Apateu închinat poetului Mihai Eminescu la Căminul Cultural din Apateu au început la orele dimineții cu concursul de recitare „Mihai Eminescu”, la care au participat elevi de la școlile generale unde se învață limba română: din Aletea, Bedeu, Chitighaz, Jula, Micherechi, Apateu, Leucușhaz, Pocei și Săcal, precum și patru reprezentanți ai Liceului „N. Bălcescu” din Jula. După concursul elevilor, care au recitat pe rând, două poezii la alegere, a fost rândul membrilor grupului psaltic „Katharsis” să emoționeze publicul, prin transpunerea sub formă artistică, prin poezie și muzică, a personalității poetului Mihai Eminescu. A urmat apoi un program cultural susținut de ansamblul folcloric „Izvorășul” al Colegiului Tehnic „Ioan Ciordaș” din Beiuș (solisti vocali: *Denisa Buda*, *Anca Pirtea*, *Patricia Cosma*), precum și solistul vocal *Radu Arcălean* din Făget.

După premierea câștigătorilor concursului de recitare, sărbătoarea a continuat la biserica ortodoxă din Apateu, unde au avut loc mai multe momente importante. A fost săvârșită o slujbă de pomenire a poetului Mihai Eminescu, de către cei doi ierarhi prezenți la manifestare PS Episcop *Siluan* și PS Episcop *Lucian* al Caransebeșului, urmată de un program de muzică psaltică prezentat de grupul psaltic „Katharsis” și de o festivitate de premiere a unor personalități care s-au implicat de-a lungul anilor în sprijinirea activităților culturale, desfășurate în cadrul comunității românești din Ungaria. Festivitatea s-a încheiat cu depuneri de coroane și jerbe de flori la bustul poetului Mihai Eminescu din curtea bisericii.

*

La cea de-a 12-a ediție a serbării zilei de naștere a poetului național și a V-a ediție a concursului de recitare „Mihai Eminescu”, au

onorat cu prezența atât Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, Preasfințitul Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului, împreună cu alți colaboratori ai Preasfinției Sale și cu grupul psaltic „Katharsis” al Episcopiei Caransebeșului, cât și reprezentanți ai ambasadei și consulatelor României în Ungaria, reprezentanți ai mai multor instituții românești din Ungaria, inspectori și directori, reprezentanți ai Inspectoratului Școlar Județean Bihor, ai Bibliotecii Județene „Gheorghe Șincai” din Oradea, ai Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Bihor, ai Liceului Teologic Ortodox „Episcop Roman Ciorogariu” din Oradea, Colegiilor naționale orădene „Mihai Eminescu” și „Emanuil Gojdu”, reprezentanți ai școlii cu clasele I-VIII „Oltea Doamna” din Oradea și ai Colegiului Tehnic „Ioan Ciordaș” din Beiuș.

Cei doi arhieri și grupul psaltic „Katharsis” al Episcopiei Caransebeșului au continuat acțiunea lor misionară și culturală în rândul credincioșilor români din Ungaria, duminică, 16 ianuarie, la Apateu, la Sfânta Liturghie Arhierască săvârșită în biserica ortodoxă din această localitate.

(Fotografii despre eveniment în pag. a 16-a)

Anca Butar

EDITORIAL

Speranța moare ultima

Viața publică a românilor din Ungaria este de mai mulți ani la pământ. Este o realitate care se vede atât din semnalele venite dinspre București, cât și dinspre Budapesta sau chiar din partea altor naționalități din Ungaria. Conducerea românilor (AȚRU), aleasă pe baza Legii Minorităților, este ocolită de o vreme de către autoritățile din București, și deja este mult criticată și la noi în țară. În afară de români, la nicio minoritate nu a luat așa amploare fenomenul etnobilizării ca la noi. Cu 12 ani în urmă, comunitatea noastră era singura care nu și-a putut înființa autoguvernarea pe țară, tocmai din cauza unor persoane necunoscute până atunci, care peste noapte s-au trezit că ar fi și ei români. Acest fenomen atunci a fost caracteristic în primul rând în Budapesta. Cu timpul, acest fenomen și persoanele care se leagă de acesta au ajuns să facă parte chiar și din AȚRU. Astfel s-a făcut compromiterea celui mai înalt for al românilor din Ungaria, devenind din acel moment o organizație nereprezentativă.

Ruptura în mai multe grupuri și grupulețe a românilor de aici s-a produs cu două decenii în urmă, pe la începutul anilor 1990. Mult timp s-a părut că acele răni nu se vor vindeca niciodată, iar supărările vor persista și se vor moșteni din generație în generație. Situația critică și total compromisă în care se află comunitatea noastră în aceste momente, a produs totuși o trezire la realitate și o conștientizare a problemei în rândul mai multor comunități locale. Unii și-au dat seama că, de fapt, mai sunt supărați doar din obișnuință, alții s-au lămurit că cealaltă parte vrea să-i ajute, nu să-i împiedice. Punând la o parte micile orgolii umane, uitând și iertând vorbele și faptele jignitoare din trecut, și punând în față interesul comun – cel al supraviețuirii comunității românilor din Ungaria, prin limbă și cultură, cel al spălării rușinii de pe obrazul neamului din care facem parte și refacerea mândriei noastre naționale și transmiterea acesteia pentru generațiile următoare – toate acestea au puterea de a reuni grupurile scindate, fracționate în decursul ultimilor 20 de ani.

Rezultatele alegerilor din toamna anului 2010 au demonstrat că o parte a românilor din Ungaria sunt capabili să se ridice deasupra propriilor interese personale, deasupra propriilor supărări, și să pună în față interesul comunității. Unirea sau reunirea naționalității române din Ungaria nu se va face prin 2-3 oameni, ci prin unirea comunităților locale în vederea scopurilor comune. Între oameni întotdeauna vor fi păreri diferite, discuții controversate, ceea ce este și normal într-o lume democratică, însă fără stabilirea unor scopuri comune (cum sunt: salvarea și transmiterea limbii și culturii române la generațiile viitoare, întărirea sentimentului de identitate românească, conștientizarea și păstrarea valorilor moștenite din bătrâni, etc.), orice unire se va duce de răpă.

Dacă nu aceste obiective comune vor fi „maltărul” dintre noi, nu mai este nicio șansă de supraviețuire pentru comunitatea noastră. Unirea diferitelor grupuri și grupulețe în vederea acestor scopuri comune nicidecum nu înseamnă îngrădirea gândirii libere sau funcționarea în continuare a mașinării de votare cu care, din păcate, ne-am cam obișnuit în ultimii ani. Unirea noastră adevarată înseamnă așezarea intereselor comunității în față intereselor personale, eliminarea tuturor factorilor dezbaterii dintre noi. Acum mai avem o șansă. S-ar putea să fie ultima. Să n-o ratăm...

Eva Iova

Premiații concursului de recitare

Din cei 26 de concurenți, înscriși la concursul de recitare, s-au prezentat 22, iar 17 au fost premiați cu premiul I, II sau III, la cele două categorii de vârstă (clasele V-VI și VII-VIII).

premiul I: *Graziela Kovács* (școala generală din Jula) și *Isabela Boca* (Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula), *Anita Sabina Sabău* și *Eva Iuliana Sabău* (Apateu), *Cristina Kövér* (Liceul „N. Bălcescu” din Jula).

premiul II: *Maria Olteanu* (Chitighaz), *Estera Ardelean* (Jula), *Timea Mikló* (Leucușhaz), *Antoni-Raul Morariu* (Pocei) și *Monica Rocsin* (Liceul „N. Bălcescu” din Jula).

premiul III: *Boglarka Budai* (Aletea), *Zsanett Hegedűs* (Bedeu), *Zsanett Váradi* (Chitighaz), *Diana Bogdan* (Micherechi), *Attila Bucvai* (Săcal), *Anamaria Hegedűs* și *Nora Rocsin* (Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula).

Editorialul poate fi citit în limba maghiară pe www.foaia.hu, în rubrica: MAGYARUL

Pe scurt...

**LEGEA MASS-MEDIA DIN
UNGARIA, DEZBĂTUTĂ DE PE**

Legea care limitează libertatea mass-media în Ungaria a fost dezbătută pe 11 ianuarie în Parlamentul European, la inițiativa liberalilor care au invitat mai mulți experți în domeniul drepturilor omului și libertății de exprimare. Audierea publică a fost prezidată de europarlamentarul român *Renate Weber*. Liderul liberalilor europeni *Guy Verhofstadt* a numit legea mass-media din Ungaria „un asalt asupra libertății presei”, care riscă să discrediteze Guvernul de la Budapesta de la începutul președinției sale UE.

**ZIUA CULTURII NAȚIONALE,
ACASĂ LA EMINESCU**

Sâmbăta trecută, orașul Botoșani a devenit pentru o zi capitala culturală a României. Orașul în care în urmă cu 161 de ani, la 15 ianuarie, s-a născut Mihai Eminescu, a fost pentru a 20-a oară gazda celui mai important premiu al poeziei naționale. Pentru prima dată s-a marcat în România Ziua Culturii Naționale, care a coincis cu ediția jubiliară a Premiului Național de Poezie „Mihai Eminescu”. În acest an, Premiul Eminescu a fost acordat poetului francez de origine română *Dinu Flămând* pentru Opera Omnia.

**VERDI OMAGIAT
LA BUCUREȘTI**

Giuseppe Verdi, de la decesul căruia se împlinesc 110 ani pe 27 ianuarie, va fi omagiat la Opera Națională București care va prezenta în luna ianuarie patru spectacole după operele compozitorului italian.

**DRUMURI
TRANSFRONTALIERE**

În cadrul Programului de Cooperare Transfrontalieră Ungaria – România 2007–2013, Consiliul Județean Arad, în colaborare cu administrația din Ungaria, a depus mai multe proiecte de reabilitare a drumurilor transfrontaliere. Primele drumuri vizate în programul de reabilitare sunt Arad – Variașul Mic (care va permite accesul în Ungaria prin localitatea Dombegyház) și Grăniceri – Sânmartin (care va permite deschiderea traficului auto prin localitatea Aletea). Conducerea Consiliului Județean Arad informează că drumurile vor fi reabilitate începând din primăvară.

60 de ani de căsnicie

În a doua zi de Crăciun, pe 26 decembrie 2010, soții Gaál din Săcal au sărbătorit împreună cu familia lor un eveniment important din viața lor. În toamna acestui an

s-au împlinit 60 de ani de la căsătoria lor. Îi felicităm și noi pe această cale și le dorim viață lungă în sănătate și fericire.

A.C.

Maria și Alexandru Gaál,
însoțiți de fiicele și familiile lor

Câștigă
un calculator!

Asociația CIVILCOM a lansat recent un concurs pentru dezvoltarea societății civile, pentru întărirea activității eficiente de zi cu zi a organizațiilor non-profit și a altor instituții prin asigurarea dezvoltării infrastructurii informatice. Pot depune cereri pentru concurs primăriile locale, autoguvernările minoritare locale, asociațiile și organizațiile sportive sau alte asociații, instituții bisericești, fundații, etc.

Finanțarea este de 100% și suma care poate fi obținută în cadrul proiectului este între 250.000 și 850.000 forinți. Amănunte despre concurs se găsesc la adresa www.civilcom.hu. Concursurile pot fi înaintate în formă electronică până la 1 februarie 2011, la adresa palyazat@civilcom.hu.

A.B.

Copiii din Jaca
pictează icoane

De la începutul lunii decembrie a anului trecut, preotul *Cosmin Pop*, parohul bisericii ortodoxe române din Jaca se întâlnește săptămânal cu un grup de copii la cerul de pictură pe sticlă. Cercul funcționează în fiecare zi de joi, de la ora 14.00, la școala generală din localitate. La atelierul de pictură participă deja 9 copii care învață să picteze icoane pe sticlă. Li se explică cum să combine culorile, învață teorii despre culori, dar au făcut cu părintele și o incursiune scurtă în istoria religiei ortodoxe. „Icoana pe sticlă este o artă tradițională, care trebuie transmisă mai departe. Eu cred că cei înscriși la acest atelier de pictură au o vârstă potrivită ca să perceapă icoana pe sticlă la adevărata sa valoare. Copiii sunt interesați și le place foarte mult să lucreze. La ora actuală, copiii efectuează desenul în tuș pe sticlă și apoi vom începe să pictăm”, ne-a mărturisit pr. Cosmin Pop.

A.B.

„Foia românească”,
la 60 de ani

Anul 2011 fiind un an jubiliar pentru săptămânalul *Foia românească*, de acum înainte dedicăm două pagini din fiecare număr documentării, evocării trecutului comunității noastre. Paginile 12 și 13 vor cuprinde pagini din arhivă, din numerele primilor ani de apariție a ziarului nostru.

Alungarea iernii la Julia

Primul mare eveniment al anului 2011 din Julia va fi Fărșangul Alungării Iernii. În zilele de 25–26 februarie, vizitatorii vor putea urmări un bal mascat, defilarea mascaților cu muzică, programul dansatoarelor din buric, majoretelor, jonglerilor cu focul. Cei mai mici vor fi întâmpinați cu spectacolele teatrelor de păpuși, cu case de jocuri și creații. În cadrul Fărșangului vor fi evocate și tradițiile populare ale naționalităților din Julia, vor fi prezentate gastronomia, arta muzicală și de dansuri ale românilor, germanilor și ungarilor. Românii din Julia vor fi reprezentați de echipa de dansuri a Centrului de Documentare și Informare și

elevii școlii românești. Organizatorul, Centrul Cultural Orășenesc din Julia așteaptă vizitatorii care vor să înlocuiască zilele gri ale iernii cu revelații colorate și distractive.

R.P.

La mulți ani,
Doamna Tiritean!

Profesoara în pensie *Ecaterina Tiritean* a împlinit la 1 ianuarie 2011 venerabila vârstă de 80 de ani. Doamna profesoară Tiritean a făcut parte dintre primii dascăli din comunitatea românilor din Ungaria, înscriși la școala românească din Julia. Predarea decenii de-a rândul la liceul românesc a profesoarei a fost un câștig profesional pentru școală, dându-i contribuind la creșterea calității predării limbii și literaturii române. Doamna Tiritean a trecut și pe la Catedra de română din Bu-

dapesta, ca profesoară și bibliotecară, iar apoi scurt timp a susținut ore la Catedra de română din Seghedin, având o activitate rodnică și la Institutul Național de Pedagogie, în alcătuirea programelor școlare și a manualelor pentru școlile românești, fiind și dăna autor de manuale și programe de limba română. În anii de pensie, Ecaterina Tiritean participă la manifestările Societății Culturale a Românilor din Budapesta, urmărește cu aceeași plăcere și nevoie de informare tot ce se întâmplă în comunitate. Cu ocazia zilei sale de naștere, membrii Societății Culturale și redacția *Foii românești* îi urează multă sănătate și un călduros „La mulți ani!”

Căminul cultural din Chitighaz a împlinit 60 de ani

Răsfoind zilele trecute bogata arhivă a săptămânalului nostru, în primul număr al „Libertății Noastre” am aflat un articol interesant despre inaugurarea Căminului cultural din Chitighaz. Cu 60 de ani în urmă, la 21 decembrie 1950, în satul Chitighaz s-a dat în folosință primul Cămin cultural. În afara directorilor mai jos intervievați a lucrat aici ca și conducător *Maria Tulcan* (1971–1974) și *Gheorghe Ardelean* (1975–1985). În interviul de mai jos, foștii directori își amintesc cu nostalgie de timpurile vechi.

La cămin era primul televizor din sat

Regős Ferenc (1963–1971), primul director:

– De la 1 ianuarie 1963, am fost primul director al Căminului cultural din Chitighaz. Sunt de origine germană, din Aletea. Căminul cultural din Chitighaz până atunci nu a avut director, dascălii școlii generale din loc au ajutat munca de organizare. Începutul a fost foarte greu. Soția mea îmi este martor, plecam la serviciu dimineața la ora opt și nu mă întorceam acasă numai seara târziu, pe la ora unsprezece. Îmi amintesc

noul nou a avut 291 de locuri, care toate au fost închiriate. Cu participarea tinerilor din sat am organizat concursul „Cine ce știe”, am construit o scenă în aer liber pe terenul Școlii profesionale la care s-a adunat în jur de 900 de persoane. Acesta a adus atâta venit încât din suma respectivă am avut posibilitatea să funcționăm un an de zile. În anul 1963 a apărut primul televizor în sat, care a fost pus în funcțiune în incinta Căminului cultural. Până la închiderea programului, căminul era deschis pentru public. Am avut o echipă de dansuri populare, un grup de ac-

să piară. Clădirea veche a casei de cultură a fost dărâmată în toamna anului 1966, în locul ei a fost construit un magazin alimentar nou. În anul 1964 au început construcțiile, iar în 1966 s-a inaugurat noua casă de cultură. După mine, profesorul școlii generale românești *Marius Turcu* și *Petre Purece* s-au ocupat de organizarea programelor culturale.

Aveam o echipă de dansatori, în care toți se numeau Petru

Valeria Megyeri Hargitai (1985–1993):

– Până în ziua de azi mă consider un om al culturii, cu toate că lucrez la Casa Națională de Pensii. Sunt președinta mai multor organizații civile. De la înaintașul meu, *Gheorghe Ardelean*, am preluat o casă de cultură cu o viață culturală foarte activă. Cea mai cunoscută echipă de dansuri a fost „Bujorul”, care a constat din tineri

Casa de Cultură din Chitighaz în anii 1950. În fotografia de mai sus: Cercul Teatrului Român de Amatori din Chitighaz.

bine că în primul an a trebuit să funcționăm din cincizeci de mii de forinți, din care am plătit salariile, regia, întreținerea căminului. Salariul meu a fost de 1.700 forinți lunar. O trupă a Teatrului Jókai din Bichișciaba a prezentat lunar scene, în fiecare sâmbătă am organizat baluri, la care s-au adunat în jur de 200 de persoane. Câțiva prieteni de-ai mei au avut ambiția să se organizeze în orchestră, astfel am înființat o trupă muzicală. Pentru locuitorii satului a fost o curiozitate să vadă jucând pe scena mică din Chitighaz actori din Budapesta. Am avut clienți fideli și atunci când căminul s-a mutat în clădirea nouă. Sala mare a cămi-

tori amatori pentru răspândirea și păstrarea tradițiilor românești. Învățătorul Poptilcan a reușit să se ocupe cu succes de aceste două grupe, fiind ajutat de tânărul dansator *Gheorghe Buha*, mai târziu fiind distins cu premiul „Maestru al artei populare”. Am umblat mai ales prin satele românești, la Cenadul Unguresc, Otlaca-Pustă. În anul 1963, când am devenit directorul acestei instituții, „Jocul” a fost o petrecere vie, pe care am păstrat-o până când căminul cultural a funcționat în clădirea veche. Din momentul în care însușitul dansator *Gheorghe Bandula* s-a mutat la Julia, întâlnirea tinerilor numită „joc” treptat a început

chitighăzeni și pe deasupra toți bărbații au avut numele de Petru, pentru că majoritatea bărbaților din Chitighaz au purtat pe atunci numele de Petru, Ioan, Mihai și Gheorghe. Doresc să-i amintesc pe nume, pe câțiva talentați dansatori: *Petru Otlăcan*, *Petru Honfi*, *Ștefan Otlăcan*, *Petru Moț*, *Aurel Sabău*, *Mariana Honfi* și *Maria Rotar*. Unii chiar și în zilele de azi păstrează dansurile locale. Însușitul bace *Petre Purece* a unit echipa tânără, în fiecare marți și vineri i-a adunat pe cei mai tineri, a ținut probe de dans. „Umblatul cu turca” a avut un mare succes la Festivalul naționalităților de la Tata, care a fost organizat de renumitul coregraf *Vásárhelyi László*. (Cont. în pag. 10-a)

Pe scurt...

OTLACA-PUSTĂ

Membrii Asociației Culturale Române „Mihai Purdi” din Otlaca-Pustă se întrunesc duminică, 23 ianuarie, de la ora 14.00, la ședința adunării generale. Pe ordinea de zi a întâlnirii figurează, pe lângă darea de seamă a activităților anului trecut și raportul de activitate publică, aprobarea programului pe anul 2011 și discutarea posibilităților bugetului asociației, întocmirea de proiecte, dezvoltarea sălilor de expoziție (din forțe proprii) etc.

JULA

Serbarea acordării panglicii pentru absolvenții Liceului „N. Bălcescu” va avea loc la sfârșitul săptămânii viitoare, pe 29 ianuarie, în sala mare a Centrului Cultural Românesc din Julia. Serbarea liceenilor va începe la ora 19.00.

BĂTANIA

După activitatea primului semestru a anului școlar 2010/2011, care a fost încheiat zilele trecute, s-a făcut analiza rezultatelor la învățătură de către profesori în cadrul ședințelor cu părinții. Pentru elevii claselor a opta ai școlii generale „Lucian Magdu” din Bătania, și nu numai, acum urmează perioada de înscriere la școlile medii. Dintre cei trei elevi de clasa a opta, doi își vor înainta până pe 18 februarie fișa de înscriere la Liceul „N. Bălcescu” din Julia, iar celălalt elev își va continua studiile medii la o școală profesională.

BUDAPESTA

Institutul Cultural Român din Budapesta a continuat și în 2011 apropierea publicului ungar de marele poet *Mihai Eminescu* prin intermediul e-mailului. Peste 500 de mesaje au fost trimise în ziua aniversară de 15 ianuarie pe listele publicului de la Budapesta și Seghedin. Acest e-mail aniversar a conținut poemul „Dintre sute de catarge” în limba română alături de patru dintre cele mai importante tălmăciri în limba maghiară, în traducerea a patru poeți maghiari.

1. Credința biblică neschimbătoare (Iuda 1-4)

„Credința care a fost dată sfinților odată pentru totdeauna” nu se schimbă de la o generație la alta, de la o biserică la alta sau de la un predicator la altul. Credința adevărată nu se poate schimba pentru că:

a) Dumnezeu nu se schimbă – Maleahi 3:6 „Căci Eu sunt Domnul, Eu nu mă schimb...”; Iacov 1:16-17 În Tatăl luminilor, „...nu este nici schimbare, nici umbră de mutare”.

b) Isus Hristos nu se schimbă: Evrei 13:8 „Isus Hristos este același ieri și azi și în veci!”.

c) Cuvântul lui Dumnezeu nu se schimbă: Matei 5:18 „Căci adevărat vă spun, câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întâmplat toate lucrurile.”; Matei 24:35 „Cerul și pământul vor trece, dar Cuvintele Mele nu vor trece.”

2. Credința sinceră (2 Tim. 1:1-8)

Credința sinceră nu are scopuri ascunse în relația cu Dumnezeu și cu oamenii. O credință prefăcută este ispita în care cad cei interesați doar pentru o imagine favorabilă în fața lumii. Este cunoscut faptul că unii oameni vin la biserică din interes. Cei care vin din interes și pretind că au credință pot înșela oameni, dar nimeni nu-L poate înșela pe Dumnezeu.

a) Galateni 6:7 „Nu vă înșelați: Dumnezeu nu se

Săptămâna europeană de rugăciune 2011 Statornici în credință

În perioada 2-9 ianuarie s-a desfășurat în bisericile românești săptămâna de rugăciune cu care începe fiecare an nou. Subiectele pentru săptămâna europeană de rugăciune 2011 în cadrul Uniunii Bisericilor Creștine Baptiste din România, au fost prezentate de pastorul Paul Negruț, vicepreședinte cu educația biblică, subiecte despre care redăm mai jos un rezumat.

lasă să fie batjocorit. Ce samănă omul, aceea va și seceră.”

b) Psalmul 1:6 „Căci Domnul cunoaște calea celor neprihăniți, dar calea păcătoșilor duce la pieire.”

3. Credința mântuitoare (Romani 10:9-13)

Sunt mulți oameni care pretind că au credință, dar nu orice credință este mântuitoare. Iacov avertizează: „...dar și dracii cred... și se înfioară” (Iac. 2:19) Credința mântuitoare este darul lui Dumnezeu: „Căci prin har ați fost mântuiți, prin credință. Și aceasta nu vine de la voi, ci este darul lui Dumnezeu.” (Ef. 2:8) Această credință „a fost dată sfinților odată pentru totdeauna.” (Iuda 3). Câteva adevăruri sunt edificatoare:

a) Este o singură Evanghelie adevărată: „Vă fac cunoscut, fraților, Evanghelia pe care v-am propovăduit-o, pe care ați primit-o, în care ați rămas și prin care sunteți mântuiți, dacă o țineți așa după cum v-am propovăduit-o; altfel, degeaba ați crezut” (1 Cor. 15:1-2)

b) Există numai o cale adevărată, calea îngustă: „Intrați pe poarta cea strâmtă. Căci largă este poarta, lată este calea care

duce la pierzare, și mulți sunt cei ce intră pe ea. Dar strâmtă este poarta, îngustă este calea care duce la viață și puțini sunt cei ce o află.” (Matei 7:13-14)

c) Există oameni care propovăduiesc o evanghelie falsă: „Mă mir că treceți așa de repede de la Cel ce v-a chemat prin harul lui Hristos la o altă Evanghelie. Nu doar că este o altă Evanghelie, dar sunt unii oameni care vă tulbură și voiesc să răstoarne Evanghelia lui Hristos”. (Galateni 1:6-7)

4. Credința vie (Iacov 2:14-26)

Credința vie se manifestă prin fapte, iar credința fără fapte este moartă. Unii propovăduiesc o mântuire care se obține prin fapte, iar alții propovăduiesc o credință moartă, fără fapte. Apostolul Pavel îl învață pe Filimon că adevărata credință se arată prin fapte: „Îl rog ca această părtășie a ta la credință să se arate prin fapte, care să dea la iveală tot binele ce se face între noi în Hristos” (Filimon 6).

a) Mântuirea adevărată nu se obține prin fapte, ci numai prin credință: „Căci prin har ați fost mântuiți, prin credință. Și aceasta nu vine de la voi; ci este darul lui Dumnezeu. Nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni.” (Efeseni 2:8-9)

b) Omul mântuit cu adevărat este plin de râvnă pentru fapte bune cu scopul de a glorifica Numele Domnului și de a fi mărturie pentru cei nemântuiți din jurul lui: „Să aveți o purtare bună în mijlocul Neamurilor, pentru ca în ceea ce vă vorbesc de rău ca pe niște făcători de rele, prin faptele voastre bune, pe care le văd, să slăvească pe Dumnezeu în ziua cercetării”. (1 Petru 2:12)

5. Credința rugativă (Matei 21:18-22)

Domnul Isus promite că tot ce vom cere cu credință, prin rugăciune vom

primi. Din textul acesta, unii trag concluzia că omul poate cere orice, oricând și oricum, și Dumnezeu promite că îi va da. Promisiunea Domnului este condiționată de credință. Dar nu orice credință, ci credința biblică. Credința biblică nu se bazează pe dorințele sau planurile oamenilor, ci pe Cuvântul lui Dumnezeu. Iacov spune: „...cereți rău, cu gând să risipiți în plăcerile voastre” (4:3). Cuvântul lui Dumnezeu, Sfânta Scriptură, stabilește conținutul credinței adevărate.

a) Voia lui Dumnezeu determină conținutul rugăciunilor ascultate: „Îndrăzneala pe care o avem la El este că, dacă cerem ceva după voia Lui, ne ascultă.” (1 Ioan 5:14)

b) Voia lui Dumnezeu este exprimată în poruncile Lui: „Și orice vom cere, vom câpăta de la El, fiindcă păzim poruncile Lui, și facem ce este plăcut înaintea Lui.” (1 Ioan 3:22)

c) Rugăciunea Domnului Isus este pusă sub autoritatea voii Tatălui: „...facă-se voia Ta” (Mat. 26:42)

6. Credința biruitoare (1 Ioan 5:1-6)

Cuvântul afirmă că omul născut din Dumnezeu biruiește lumea prin credință. Credința adevărată este încrederea fermă în Cuvântul lui Dumnezeu, în prezența Domnului și în autoritatea Lui peste universul întreg. Despre biruințele credinței oamenilor lui Dumnezeu din vechime citim în Evrei 11:33 „Prin credință au cucerit ei împărății, au făcut dreptate, au câpătat făgăduințe, au astupat gurile leilor, au stins puterea focului, au scăpat de ascuțișul săbiei, s-au vindecă de boli, au fost viteji în războaie, au pus pe fugă oștirile vrăjmașe.”

a) Domnul Isus are toată puterea (autoritatea) în cer și pe pământ: „Isus S-a apropiat de ei, a vorbit cu ei și le-a zis: Toată puterea Mi-a fost dată în cer și pe pământ.” (Matei 28:18)

b) Domnul Isus a biruit păcatul, moartea și iadul: „Și dacă n-a înviat Hristos, credința voastră este zadarnică, voi sunteți încă în păcatele voastre, și prin urmare cei ce au adormit în Hristos sunt pierduți... Dar acum Hristos a înviat din morți! ...” (1 Cor. 15:17-18, 20). „Unde îți este biruința moarte? Unde îți este boldul moarte? Boldul morții este păcatul, și puterea păcatului este Legea. Dar mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, care ne dă biruința prin Domnul nostru Isus Hristos!” (1 Cor. 15:55-57)

7. Credința perseverentă (2 Timotei 4:1-8)

Apostolul Pavel s-a luptat lupta cea bună, a ajuns la finalul vieții și a păzit credința. Omul care are credință adevărată, rămâne credincios până la moarte și după aceea va primi cununa. Biblia nu promite cununa celui care nu păzește credința până la moarte.

a) Domnul Isus cere credincioșie până la moarte: „...Fii credincios până la moarte și-ți voi da cununa vieții.” Este o cerință pentru Biserica din Smirna (Apoc. 2:10).

b) Scriptura ne învață că numai aceia care rămân credincioși până la sfârșit vor fi mântuiți. Evrei 10:39: „Noi însă nu suntem din aceia care dau înapoi ca să se piardă, ci din aceia care au credință pentru mântuirea sufletului.”

c) Oamenii credinței rămân lângă Domnul și în vremuri grele, de încercări și suferință. Evrei 11:36-40: „Alții au suferit batjocuri, bătaii, lanțuri și închisoare; au fost uciși cu pietre, tăiați în două cu fereastră, chinuți; au murit uciși de sabie, au pribegit îmbrăcați cu cojoace și în piei de capre, lipsiți de toate, prigonii, muncii, – ei de care lumea nu era vrednică – au răstăcit prin pustiuri, prin munți, prin peșteri și prin crăpăturile pământului. Toți aceștia, măcar că au fost lăudați pentru credința lor, totuși n-au primit ce le fusese făgăduit; pentru că Dumnezeu avea ceva mai bun pentru noi, ca să n-ajungă ei la desăvârșire fără noi.”

Să fim pregătiți pentru întâlnirea cu Domnul!

Evanghelizeare și ordinare de presbiteri la Micherechi

Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi organizează o campanie de evanghelizeare. La sfârșitul acestei săptămâni, 21-23 ianuarie, biserica organizează servicii speciale de evanghelizeare, la care sunt invitați oaspeți atât din România, cât și din Ungaria, oaspeți care vor sluji prin vestirea Evangheliei. Vor sluji: vineri – Durkó Albert, pastorul bisericii gazde și Gabi Ghiurău, pastor din Oradea; sâmbătă – Durkó Albert și Gabi Stanic din Oradea; duminică – înainte de masă Pataki Albert, președintele Cultului Penticostal din Ungaria, iar după-masă pastorul David Mărgăian din Arad.

Serviciul divin din dimineața zilei de 23 ianuarie va fi unul special, deoarece atunci va avea loc ordinarea a doi presbiteri, Tiberiu Luhas și Ioan Gurzău, care au fost aleși de biserică cu câteva săptămâni în urmă. Acest serviciu divin va începe la ora 9.00, iar serviciile de evanghelizeare vor începe în fiecare seară de la ora 17.00. R.P.

Vraja și suflul Bizanțului de altădată reînviată la Budapesta

Sâmbătă, 8 ianuarie, la Budapesta a fost prăznuit hramul Așezământului Monahal „Sfântul Ioan Botezătorul”. Sfânta Liturghie a fost oficiată de Preasfințitul Părinte Episcop Siluan al Ungariei și PS Lucian, Episcop al Caransebeșului, în fruntea unui sobor de preoți format din pr. Marius Maghiaru, Protopop de Budapesta, pr. arhim. Calinic Covaci, pr. singhel David Pop, conducătorul Așezământului Monahal din Budapesta.

în mijlocul comunității românești de la Budapesta și mulți dintre cei care s-au înfruptat din această vrajă pot spune la fel ca pelerinii din Sfânta Biserică Sofia din Constantinopol la sfârșitul mileniului unu: „Noi nu putem uita acea frumusețe, ca cel ce a gustat ceva și nu mai poate rămâne la fel”.

Duminică, 9 ianuarie, cei doi arhieri împreună cu părinții ortodocși români, slujitori la Budapesta, au slujit împreună la Biserica

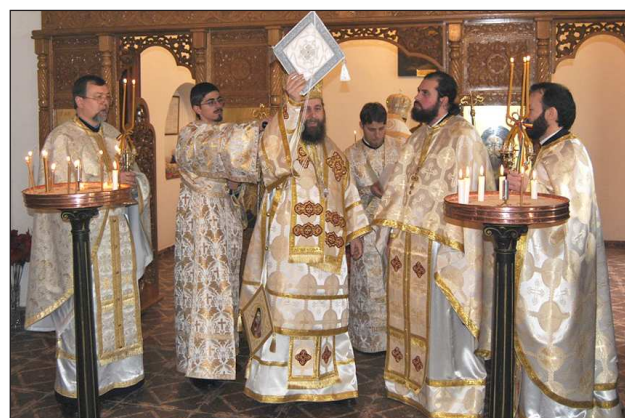

Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de grupul psaltic „Katharsis” al Episcopiei Caransebeșului, care a sosit la Budapesta la invitația PS Siluan. Sosiți în număr mare la capela budapestană, credincioșii, reprezentanți ai corpului diplomatic acreditat la Budapesta, au fost vrăjiți de muzica coborâtă parcă din ceruri odată cu harul divin. În cuvântul de învățătură, PS Lucian a arătat că prin Sfântul Ioan Botezătorul cinstim pe prorocul Ioan, „pe cel mai mare om născut din femeie”, așa cum îl numea Mântuitorul. În continuare a arătat că Ioan Botezătorul și-a început viața publică spunând aceleași cuvinte ca și Mântuitorul mai târziu: „pocăiți-vă că s-a

apropiat Împărăția Cerului”. Iar predica lui e mereu actuală, însă schimbarea trebuie să vină la fiecare dintre noi din lăuntru și nu din afară. PS Siluan a mărturisit credincioșilor că el însuși a fost vrăjit de tinereții coriști în urmă cu trei ani când a participat la Sfânta Liturghie în noua Catedrală Episcopală care atunci era încă în construcție. Atunci a început o poveste care continuă și din care face parte acum și sărbătoarea hramului de la Budapesta, care prin reușita ei este un dar dat tuturor de Dumnezeu la început de an civil și la scurt timp de la Sfânta Sărbătoare a Nașterii Domnului. Hramul Așezământului Monahal de la Budapesta a fost și un prilej de a aprecia lucrarea

duhovnicească și gospodărească depusă de superiorul așezământului și al Centrului Cultural-Misionar din Budapesta. Într-un cadru ceremonial, Părintele Singhel David Pop a fost hirotesit Protosinghel „în semn de prețuire și părintească dragoste pentru activitatea misionară deosebită desfășurată în mijlocul credincioșilor români din Budapesta”.

În seara de 8 ianuarie, corul Katharsis a susținut un concert inedit de muzică bizantină la sediul Institutului Cultural Român din Budapesta. În preambulul concertului, PS Siluan a vorbit publicului despre tradiția muzicii psaltice bizantine în imperiul care a durat până la 1453. În zilele noastre, tradiția bizantină nu s-a pierdut cu totul. Preasfinția Sa a adăugat: „Dacă vreți să știți cum era atmosfera și cultura bizantină trebuie să mergeți la Muntele Athos”. Apoi a amintit publicului sosit în număr impresionant că despre vraja lumii bizantine ne povestește și vechea cronică a lui Nestor, care se referă la creștinarea rușilor după întoarcerea ambasadorelor trimiși de cneazul Vladimir la Constantinopol. Aceștia au mărturisit că nu mai știau dacă se află în cer sau pe pământ, ci numai că acolo, la Biserica Sfânta Sofia, Dumnezeu sălășluiește în mijlocul oamenilor. PS Siluan a invitat publicul să-și deschidă sufletele pentru a asculta limbajul îngerilor. Concertul de muzică psaltică s-a încheiat cu o melodie care a îndemnat publicul la meditație. În continuare, PS Lucian a precizat că grupul Katharsis

excelează și în alte genuri, iar pentru publicul budapestan a pregătit un mic recital pe versurile poetului nepereche a cărui zi de naștere o sărbătorim la 15 ianuarie. Pe acordurile interpretate la chitară de Alexandru Mătase, Alin Buliga și tânărul seminarist Eusebiu Eșanu au interpretat cu talent din frumoasele poezii ale Luceafărului poeziei românești.

Prin interpretarea de excepție a grupului Katharsis membrii acestuia au demonstrat că își merită cu prisosință numele care își are originea în Grecia antică și care desemnează o purificare a sufletului prin emoția intensă a participării la actul artistic. A fost pentru prima dată când grupul Katharsis s-a aflat

Ortodoxă Maghiară din piața Petőfi. Răspunsurile în timpul Sfintei Liturghii au fost date tot de corul din Caransebeș. Cei care au participat la aceste zile de sărbătoare a sufletului au avut privilegiul de a redescoperi bucuria și frumusețea cântării bizantine și, așa cum spunea PS Siluan, vraja și suflul Bizanțului de altădată a fost reînviată într-un mic Bizanț al zilelor noastre aici, la Budapesta. La toate aceste evenimente liturgice și culturale au participat alături de comunitatea românească din Budapesta și Doamna Irina Comaroschi, Ambasadorul României în Ungaria și Alexandru Codrescu, Ambasadorul Republicii Moldova.

Gabriela Enea Elekes

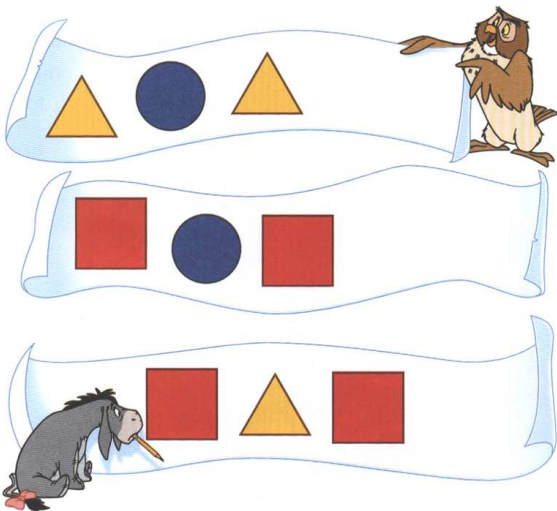

JOCURI PENTRU COPII

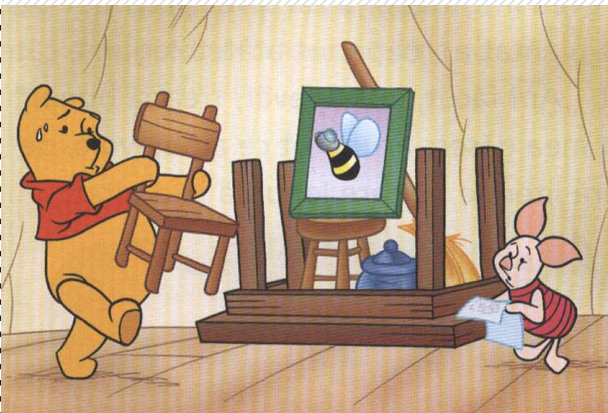
Completează
înșiruirea logică!

Prieteni din Pădurea Celor o Sută de Stejari organizează una dintre petrecerile lor obișnuite. Buha și Aiurel au primit însărcinarea să pregătească bannere colorate. „Eu țin de ele”, îi spune Buha lui Aiurel, „iar tu le decorezi.”

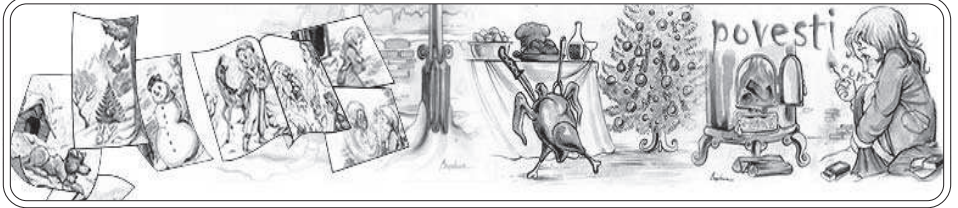
N-ai vrea să-l ajuți și tu pe Aiurel să decoreze bannerele? Privește cu atenție ceea ce a desenat el deja până acum, apoi alege forma și culoarea potrivită pentru ultimul element al fiecărui rând, în așa fel încât să completezi înșiruirea.

Găsește diferențele!

Grohi îl ajută pe Winnie să-și pună casa la punct... dar cât de obositor este! Din cea de-a doua imagine au dispărut șase obiecte. Descoperă tu care sunt acestea!

Ursulețul cel isteț

„Te-ai așezat confortabil, Winnie?” întreabă Christopher Robin. „Foarte bine, pentru că vreau să-ți spun o poveste cu un ursuleț isteț...”

În Pădurea celor O sută de Stejari trecuse o săptămână de la Crăciun. Agita-

reuși să facă mare lucru, se văzu nevoit să plece cu burtica goală. Trecu pe lângă căsuța lui lepurilă și-l văzu pe acesta ieșind în curte cu brațele pline de cutii rămase de la cadouri.

– Pot să iau eu cutiile acestea? îl întreabă Winnie pe urecheat.

Winnie însă nu avea vreme să-i răspundă prietenului său. Curios din fire, lepurilă nu se putu abține și-l urmări pe ursuleț adunând cutii goale și de la Tigrilă și Grohi.

– Ce face oare cu toate cutiile astea? Încerca lepurilă să găsească un răspuns. Urecheatul îi luă cu el pe Tigrilă și Grohi, apoi plecară împreună pe urmele lui Winnie. Ursulețul duse toate cutiile adunate lângă copacul în care se afla stupul, le așeza unele peste altele, de la cea mai mare la cea mai mică. Prietenii din Pădurea celor O sută de Stejari izbucniră în râs când înțeleseseră că ursulețul își făcuse din cutii un soi de scară, pe care urcă până la mierea delicioasă.

ția descoperirii cadourilor dispăruse și peste tot era liniște. Winnie hotărî să iasă la plimbare, să ia o gură de aer proaspăt.

– Orice ursuleț trebuie să-și refacă pofta de mâncare, după o cină generoasă de Crăciun! chicoti Winnie.

Caraghiosul ursuleț însă nu ajunsese prea departe și găsi un motiv întemeiat pentru a se simți din nou flămând. El văzu în vârful unui copac un stup plin cu miere.

– Aoleu, dar e prea sus! Se văită el. Winnie privi stupul o vreme și, fiindcă nu

– Dar ce-ai putea face cu niște cutii goale? întreabă nedumerit lepurilă.

Viața medicinistului la Universitatea din Oradea

De vorbă cu Gheorghe Roșu, student în anul 5 la Facultatea de Medicină din Oradea

După ce în anul 2006 a terminat Liceul „N. Bălcescu” din Jula, Gheorghe Roșu s-a înscris la Facultatea de Medicină din cadrul Universității din Oradea. În pragul susținerii examenelor de iarnă a fost de acord să ne povestească despre viața studențească din România și despre planurile sale de viitor.

– La bacalaureat ai reușit să aduni suficiente puncte pentru a intra la universitate în Ungaria?

– Punctajul maxim a fost de 144, iar eu am obținut 135 de puncte. La farmacie am avut punctajele necesare, însă la medicină nu. În clipa când am aflat că nu am fost admis la medicina din Seghedin m-am gândit să îmi dau dosarul la Universitatea din Oradea.

– Ce te-a determinat să studiezi la această facultate?

– Am intrat și la Universitatea din Seghedin, la farmacie, dar pentru că îmi mai trebuiau câteva puncte pentru a intra la medicină m-am hotărât să încerc și în România. M-am îndreptat spre Oradea pentru că este un oraș foarte apropiat de satul meu natal, astfel în fiecare sfârșit de săptămână pot să vin acasă. Tata mă duce până la Salonta cu mașina și de acolo pornește în fiecare jumătate de oră un microbuz de douăzeci de persoane care face naveta pe ruta Salonta–Oradea.

– Care este atmosfera la Oradea? Cum sunt profesorii?

– Deja în primele săptămâni m-am acomodat, pentru că toți colegii mei de școală au fost foarte primitivi, ajutători și prietenoși. În ceea ce privește limba, i-am rugat chiar să mă corecteze dacă spun ceva greșit sau dacă spun expresii care nu prea se folosesc în limba română. Am o foarte bună impresie despre colegii de grupă. Suntem 100 de studenți în anul cinci și suntem împărțiți în 12 grupe. Prima amintire pe care și acum o țin minte este legată de anatomie. În afară de cuvintele „deci” și „poate”, nu prea am înțeles nimic. Am fost puțin șocat cum o să pot să recuperez aceste lipșuri. Dar am început să învăț cu dicționarul explicativ al limbii române, mi-am

cumpărat un dicționar român-maghiar, dicționar medical și astfel am recuperat. Învățam foarte mult. Aveam ore dimineata de la opt până seara la ora opt, eram foarte obosit, nu mai aveam energie ca să mai citesc seara după cursuri. Dar m-am străduit să învăț în fiecare zi ca examenul din materia respectivă să-l pot face înainte de sesiune.

– În afară de tine, mai sunt la Oradea studenți din Ungaria?

– Mai am două colegi din Ungaria la facultate cu care am fost colegi de clasă la liceu, ele sunt Monica Hajdú și Anica Kakócz din Bedeu. Stau la căminul de stat unde suntem mai mulți, cinci într-o cameră, dar avem condiții foarte bune. Am colegi buni, ei sunt studenți la alte facultăți.

– Cu profesorii cum te înțelegi?

– Profesorii sunt foarte ajutători, excepționali. În ultimii doi-trei ani facultatea s-a modernizat prin fonduri câștigate prin cursuri europene, pot să zic că facultatea este foarte bine dotată. Nu demult s-a făcut o clinică de stomatologie nouă cu aparatură de ultimă performanță. De câțiva ani, facultatea are un nou decan, în persoana profesorului universitar dr. Gheorghe Bumbu. Este un urolog foarte renumit în toată România. Am avut cu el un caz foarte amuzant. La examen trebuia să alegem un pacient ca să-i facem anamneză, să stăm de vorbă cu el, ce probleme are. După aceea intri la examen și ai o prezentare de caz, după care tu trebuie să te gândești la un diagnostic. Am mers la un pacient și l-am rugat dacă poate să stea de vorbă cu mine. L-am întrebat despre problemele lui și mi-a spus că are un caz foarte interesant, în toată România nu l-au putut opera. A venit la

profesorul Bumbu să-l ajute. Atunci am zis că mai bine dacă îmi caut un alt pacient pentru că precis va fi foarte complicat.

– Ești în anul cinci. Ce specializare îți dorești mai departe?

– Dintre materiile pe care le-am învățat mă interesează cel mai mult cardiologia, medicina internă, medicina de familie.

– Unde ai făcut practica de vară?

– Practica pot s-o fac oriunde, dacă primesc adeverință. Anul trecut am făcut-o la Jula, la Spitalul Județean Pándy Kálmán, secția cardiologie, la medicul primar Vasile Marc. A fost foarte ajutător. Doctorul Marc este un medic și un om excelent. Când am mers la el prima dată, un pic am fost emoționat, pentru că totuși este un profesor și medic primar foarte renumit, dar am rămas uimit cât de prietenos a fost față de mine. Am exersat EKG-ul, cu ajutorul doctorului Marc am reușit să înțeleg cum se folosesc aceste aparate medicale.

– Ce ai făcut dacă cineva în familie a avut probleme cu sănătatea?

– Am mai fost în astfel de situații. Când bunica s-a simțit mai rău, m-am pus să caut în cărți și am urmărit cele spuse de medicul de familie. În acești șase ani numai generalități învățăm, de exemplu învățăm chirurgie, care se face în curs de cinci ani, iar noi învățăm un semestru despre această materie. Facul-

tatea durează șase ani pentru a parcurge toate specialitățile, pentru că sunt foarte multe.

– Te-ai gândit să îți faci rezidențiatul în străinătate?

– Nu plănuiesc ca să plec în străinătate, pentru că îmi iubesc familia și vreau să rămân în apropiere. Salarul unui medic mi se pare cam puțin în Ungaria dar eu aș fi mulțumitor dacă aș avea loc de muncă aici în apropiere. După cei șase ani de facultate primesc titlul de doctor, însă sunt doar medic general, nu am nici o specialitate. Ca să devin chirurg sau medic de familie trebuie să dau un examen de rezidențiat ca să pot lua parte la cursuri, care durează încă cinci ani. Specializarea de medic de fami-

lie durează trei ani, dar sunt specializări care țin cinci sau șase ani. Din anul trei sunt bursier al statului maghiar și sunt obligat ca după ce termin facultatea să vin acasă, în Ungaria. Țara este împărțită la cele patru centre de universități de medicină din Seghedin, Budapesta, Dobrițan și Pécs. Regiunea unde stăm noi aparține centrului din Seghedin. Dacă vreau să fac acest examen de specialitate, să devin medic specialist într-un domeniu, atunci trebuie să intru prin examenul de rezidențiat la universitatea din Seghedin și fiindcă spitalul din Jula și Bichișciaba aparține acestui centru de universitate eu pot să lucrez aici. Dar precis încă nu știu cum va fi.

Ana Cioca

Cinci liceeni la olimpiada de română

La liceul românesc din Jula s-a desfășurat, pe 11 ianuarie, proba în scris a olimpiadei de limba și literatura română. Liceul „N. Bălcescu” din Jula a găzduit prima fază a olimpiadei cunoscută sub numele de OKTV, la care s-au înscris 5 elevi din clasa a XI-a.

Cu toate că din anul 2008 elevii nu mai primesc scutire de la examenul de bacalaureat la română, mai sunt încă elevi care vor să-și pună la încercare cunoștințele obținute în cursul anilor de liceu în cadrul orelor de limbă și literatură română. Deși elevii sunt în clasa a 11-a, ei trebuie să se pregătească dinainte și pentru clasa a 12-a. Proba în scris a avut două părți: înțelegere de text și scrierea unei compuneri. A doua parte a olimpiadei, proba orală, va avea loc în primăvară, iar clasamentul la olimpiadă se va face pe baza punctelor obținute la prima și a doua fază. (Cu detalii vom reveni într-un număr următor.)

R.P.

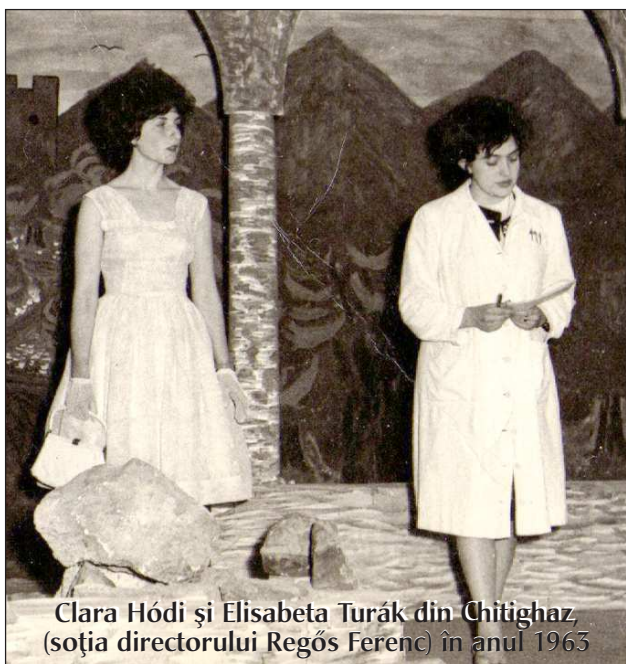
Căminul cultural din Chitighaz a împlinit 60 de ani

(Urmare din pag. a 5-a)

În cadrul acestui program a cântat corul din Băntania și au dansat senzațional dansatorii din Micherechi, Aletea și Chitighaz, prezentând un program de nivel înalt. Muzica a fost asigurată de highidușul bace Petre Purece iar bace Ioan Bandula a cântat la fluier, împreună cu highidușul Gabriel Sabău din Micherechi. Echipa a avut costume foarte frumoase, pe care le-am primit ca donație de la doamna Lucia Borza. Am înființat mai multe cercuri pentru copiii de școala generală, care a atras mulți copii, după-masă de la ora trei până seara la șase casa a răsunat de zarva lor. Cinematograful a funcționat

atunci a pornit la drum serviciul de „Moș Nicolae”, care a fost un lucru nou în viața oamenilor din Chitighaz”.

Clara Hódi și Elisabeta Turák din Chitighaz, (soția directorului Regős Ferenc) în anul 1963

destul de bine, săptămânal erau proiectate trei-patru filme. Anul trecut tabăra de creație a ajuns la cea de-a 30-a ediție, care a pornit la drum în organizarea mea. Merită amintit faptul că pe

Am moștenit o viață culturală foarte activă
Petru Selejan (1993–2009):

– Am terminat Institutul Pedagogic din Seghedin în anul 1989, secția limba și

literatura română și culturalizare. În ultimul semestru din anii de facultate de la Seghedin m-am întâlnit cu doamna directoare a Școlii generale românești din Chitighaz, cu Aurica Istin, care m-a invitat să lucrez ca profesor de limba română la școala din Chitighaz. Am acceptat această ofertă. După ce mi-am obținut diploma, timp de trei ani am fost profesor la școala românească din Chitighaz. Între timp postul de director al Căminului cultural din Chitighaz a devenit vacant, la care mi-am înaintat dosarul și de la 1 septembrie a anului 1993 am devenit director al acestei instituții. M-am ocupat de organizarea programelor culturale până în anul 2009. Am preluat ștafeta de la doamna Valeria Megyeri Hargitai. Trebuie să vă mărturisesc, că înaintașul meu a avut o activitate foarte bogată. Am moștenit o viață culturală foarte activă cu diferite cercuri, echipe culturale, dansuri populare. Astfel

am ajuns într-o situație mai ușoară fiindcă am moștenit de la ea, dar bineînțeles omul când începe ceva nou sau pornește pe un drum necunoscut atunci și eu, ca și alții, am avut diferite planuri, scopuri. Am vrut ca să cunoască oamenii din Chitighaz cultura veche pe care am moștenit-o de la strămoșii noștri, diferite programe culturale, balurile. La început am avut ajutor în persoana a doi colegi, Zoltán Negye și Andreea Abrudan. În frunte cu bace Petre Purece și soții Buha am reușit să formăm mai multe noi echipe de dansuri populare. Dar s-a format o echipă de dansuri din care au făcut parte oameni adulți din sat care au iubit cultura și le-a plăcut să danseze și să cânte. Am avut patru echipe culturale formate din copii de la vârsta mai mică până la tineret. Echipa a avut ca muzicant pe bace Petre Purece și pe muzicantul Gabriel Sabău din Micherechi, care a participat la probe săptămânal de două ori. Din

anii 2000, viața culturală din sat s-a schimbat radical, bugetul a fost tot mai redus și nu mai aveam angajați, a fost foarte greu. În pofida greutăților, pot spune că sunt mulțumit cu realizările mele legate de activitatea de la Căminul cultural din Chitighaz.

O viață culturală intensificată într-o clădire modernă
Elisabeta Ardelean (2009– până în zilele noastre):

– În ziua când am intrat în această clădire totul a fost dezamăgitor, m-am întristat de ceea ce am văzut, pereții au fost murdari. În anul 2008, Primăria din Chitighaz a câștigat un concurs în valoare de 46 milioane de forinți pentru îmbunătățirea condițiilor. Renovarea totală a început pe 26 august 2009, care a ținut până pe 18 decembrie. În timpul renovărilor, casa de cultură a funcționat la bibliotecă. Am preluat o viață culturală sărăcăcioasă, a funcționat doar clubul pensionarilor și echipa de dansuri populare. A trebuit să mă pun la treabă, am discutat cu directorii instituțiilor, aflând despre pretențiile lor. În primăvara anului 2009 am debutat cu un program organizat de Ziua Copiilor, care a reușit destul de bine. Tot în vara acestui an am organizat prima ediție a taberei de vară pentru copii, iar în pragul sărbătorilor de iarnă am reușit să invităm un cor și un grup de majorete din Bistrița, România, care au prezentat un program vast. Avem mai multe programe permanente, care sunt vizitate de tot mai mulți localnici.

Ana Cioca

Despre activitățile zilnice de la Căminul cultural din Chitighaz puteți afla amănunte aici: <http://muvhaz.ketegyhaza.hu/>

In memoriam pr. Ioan Magdu

100 de ani de la nașterea iubitului părinte al românilor din Bătania

pr. Ioan Magdu

Răposatul părinte protopop Ioan Magdu s-a născut într-o familie românească din Orașul Mic Românesc din Julia, în anul 1911. Activitatea de preot și-a început-o, după absolvirea teologiei de la Arad, în anul 1934, la Bătania. Această localitate din colțul sud-estic al Ungariei i-a devenit a doua patrie, după vatra părintească din Julia. Aici a slujit până în anul 1988, când moartea l-a smuls dintre mult îndrăgii săi credincioși. Timp de 54 de ani slujea ca un adevărat sprijin sufletesc, într-o perioadă când, mai întâi regimul hortyst ducea o politică de deznăționalizare a românilor din Ungaria, iar mai târziu, când în era comunistă credința și biserica erau marginalizate. La începutul anilor 1940 era printre puținii servitori ai Domnului, care n-au acceptat jurisdicția Bisericii Ortodoxe Maghiare, impuse de autorități parohiilor românești. Condițiile modeste și sărăcia nu l-au împiedicat niciodată ca să fie îndrumător și bun sfetnic al turmei sale. Prin propria-i viață oferea un exemplu credincioșilor cu ajutorul cărora supraviețuia și cele mai întunecate decenii ale ateismului ridicat la nivel de stat.

Pentru românii din Bătania el însuși întruchipa biserica, credința și românitatea. „Era un mare intelectual, dar trăia și lucra printre noi foarte simplu. A fost un om și un preot adevărat. l-au plăcut adevărul și dreptatea. Predicile sale au fost foarte simple, dar a avut o filosofie deosebită. Fiind copil, îmi

Cei care l-am cunoscut, parcă și azi auzim tonul vocii sale cristaline, care era sinonim cu bunătatea, evlavlia și iubirea de oameni. A propovăduit Cuvântul lui Dumnezeu nu numai iubitorilor săi credincioși din Bătania, ci era un punct de referință pentru toți ortodocșii români din Ungaria. Părintele protopop Ioan Magdu a aparținut generației preoților care au fost gata de sacrificii și de umilințe pentru a-și conduce turma în vremuri în care puțini au îndrăznit să urmeze calea cea dreaptă, în ani în care credința era privită cu dispreț. Exemplul lui personal a dat multor români putere să nu-și părăsească credința ortodoxă și să rămână fideli neamului românesc. Părintele Magdu la 20 ianuarie 2011 ar fi împlinit 100 de ani.

aduc aminte, cu ce mare bucurie m-am dus la biserică în cămașă albă. Și eu, un om mic, am înțeles ceea ce ne-a tălmăcit, prin predicile sau rugăciunile sale. Astăzi folosim foarte mult cuvântul »identitate«. Atunci a fost un lucru firesc că părintele Magdu ne asigură identitatea. El a continuat educarea ce am primit de acasă. l-a urmărit cu mare atenție pe tinerii care învățau bine sau aveau ceva pasiune. Cu unul a jucat șah, cu altul a vorbit despre poezii sau despre romane. A fost un om foarte important. Nu cred că este vreun intelectual român care a pornit de la Bătania să nu fie legat sufletește de părintele Magdu”, susține cunoscutul pictor român julan, Ștefan Oroian, care și el provine din Bătania. „S-a văzut că era un om învățat și cultivat. Cu toată lumea vorbea cu plăcere și toți l-au iubit tare”, povestea cu emoții profunde credincioasa Emilia Târnovan, care de atunci și ea s-a mutat la Domnul. Un alt apropiat de al său, dascălul Teodor Oltean, răposat și dânsul de câțiva ani, l-a caracterizat astfel pe părintele Magdu: „Nu cred că acest om a avut vreun dușman în Bătania, unde a stat peste patru decenii. Dar nici în Julia n-a avut nici un dușman, pentru că firea lui atrăgătoare era atât de puternică, încât pătrundea în sufletul nostru. A avut harul preoției, inteligența și cultura potrivite pentru un păstor. Românismul însemna la fie-iertatul o luptă diplomatică față de tendințele de maghiarizare a ortodoxiei românești din Ungaria de după Trianon. Părintele protopop a fost frecventat de ortodocșii români, chiar și de pravoslavii sârbi pentru a-i cere sfaturi. Și – chiar

dacă nu totdeauna a putut să ajute – răspunsul său totdeauna a fost nespus de uman. Prin vorbele lui și prin blândețe a arătat cum trebuie să fie un om credincios față de Atotputernicul.”

Părintele Ioan Magdu a fost coleg apropiat și bun prieten al părintelui vicar Teodor Misaroș. Doamna preoteasă Maria Misaroș își amintește de acele vremuri în felul următor: „Vizitau credincioșii la locuințele lor. Și atunci se ocupau cu copiii, când educarea religioasă nu era permisă. Erau timpuri grele, dar erau preoți buni, care căutau ca treburile bisericii totdeauna să fie bine rezolvate, credincioșii să fie apropiați de preoți.”

Ștefan Oroian era printre copiii educați de părintele Magdu, în vremurile când predarea religiei nu era permisă la școală, iar părintele și familia lui era nevoită să trăiască în condiții materiale foarte grele. „A pictat rame de sticlă și din acei bani puțini a trăit. După colectivizare a trebuit să lucreze la C.A.P. cu credincioșii lui împreună. l-am și văzut personal lucrând la cooperativă. Foarte mulți l-au jignit, dar părintele pe toți i-a iertat. Mai târziu, de pe pământurile cooperativei l-au mutat în birou, lucrând mai departe ca și contabil. S-au folosit de el și a devenit un om de bază și în biroul C.A.P.-ului. A avut curajul să văruiască biserica, legându-se la brâu cu un ștreang și atârând. A iubit tot așa biserica ca și pe credincioșii săi. A fost un preot care s-a îngrijit de turma sa. A știut să mângâie sufletul omului, fără să fie agresiv. Așa cum curge apa a emanat blândețe și omenie.”

„Când au luat pământul a trăit rău, dar noi, paurii

(țărani în dialect bănățean), care trăiam la sălaș, i-am mai adus câte o cocie de lemne, coceni și tulei să aibă să aprindă focul. A mai primit câte-un pui, ouă...”, povestea despre acele vremuri Emilia Târnovan.

Cam așa trăiește părintele Ioan Magdu în amintirea credincioșilor, ca un om de omenie și un preot care, în primul rând, prin exemplul său personal l-a propovăduit pe Dumnezeu. Învățăturile creștine și devotamentul față de românism le-a arătat credincioșilor săi prin exemplul său personal.

Părintele Magdu a lăsat în urma lui o familie frumoasă, doi copii de excepție. Lucian Evorian, regizor de film, poet și medic, cu un sfârșit tragic și Delia, o profesoară de muzică devotată și îndrăgită de elevii săi. De personalitatea ei deschisă, sinceră, plăcută și plină de umor ne putem bucura cu toții. Are trei nepoți, cu toții oameni de omenie, așa cum a fost bunicul lor mult iubit. Pă-

rintele protopop Ioan Magdu, la fel ca noi toți, nu a fost un om fără de greșeli, dar a avut o bunătate pe care greu o putem defini. S-a bucurat și a suferit pentru familia sa și pentru credincioșii îndrăgiiți lui.

La sfârșitul acestei scrieri comemorative să-mi fie permisă evocarea unei întâmplări personale. M-am născut la doar două zile după moartea prematură a fiului său Evor, astfel am fost primul copil botezat de părintele Magdu după cea mai mare pierdere din viața lui. Iar părintele, în timp ce mă boteza lacrima... Întâmplarea asta am aflat-o de la părinții mei după moartea părintelui și m-am gândit oare ce o fi simțit când cu 19 ani mai târziu, pregătindu-mă de o lucrare, l-am interogat despre fiul său.

La începutul lunii noiembrie a anului 1988 ne-a părăsit discret, iar credincioșii din Bătania au venit cu mai multe autobuze să-l petreacă la locul de veșnică odihnă, în cimitirul din Orașul Mic Românesc din Julia. Dacă îi veți vedea vreodată mormântul, să știți că acolo își doarme somnul de veci un bărbat adevărat, un bun român, un părinte și un preot, care a arătat calea mântuirii sufletelor timp de 54 de ani.

Un credincios din Bătania

ACTIVITATEA UNIUNII CULTURALE

In comuna Kétegyháza s'a deschis căminul cultural

În urma eliberării țării noastre, de către Glorioasa Armată Sovietică am pășit cu pași hotărâți spre clădirea unei vieți noi și fericite. Prin planul trienal și cincinal țara noastră primește o industrie puternică și agricultura noastră va fi mecanizată după exemplul Uniunii Sovietice. Tot atunci Partidul și Guvernul atribuie o mare atenție și ridicării nivelului cultural a celor ce muncesc, asigurându-le posibilități materiale pentru exercitarea drepturilor asigurate în Constituție.

În societatea socialistă dispăre definitiv deosebirea și distanța dintre sat și oraș, în urma cărui fapt și în comuna Kétegyháza în ziua de 21 Decembrie, când tovarășul Stalin a împlinit 71 de ani, s'a deschis un cămin cultural.

În ziua deschiderii căminul cultural a fost frumos decorat cu portretele marilor noștri învățători precum și numeroase lozinci în limba română și maghiară, care au exprimat prietenia nedruncinată dintre poporul român și maghiar.

Serbarea a fost deschisă în prezența a 600 locuitori, de către secretarul organizației Partidului local luând apoi cuvântul tovarășul președinte al Sfatului Popular, care a arătat importanța acestui cămin cultural în munca de ridicare a nivelului cultural al maselor populare.

Tovarășul președinte al Sfatului Popular din loc a subliniat că acest cămin s'a clădit datorită grijii neconținute ce o poartă Partidul față de cei ce muncesc. Muncitorii din comuna Kétegyháza sunt nespuse de mândri și fericți că tocmai în ziua când marele Stalin a împlinit 71 de ani, tocmai atunci se deschide o nouă instituție unde oamenii muncii sunt așteptați și primiți cu mare dragoste, punându-le la dispoziție cărți, ziare și radio, având astfel posibilitate de a ridica neconținut nivelului cultural și științific.

A luat cuvântul apoi în limba română reprezentantul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, care a dat la primire căminului cultural a bibliotecă formată din 30 de volume de cărți românești.

După aceea a urmat un bogat program cultural, unde

echipele culturale maghiare și române au prezentat cântece și dansuri populare românești și maghiare, precum și piese de teatru, care au fost viu aplaudate de locuitorii comunei.

După program, câțiva tineri țărani muncitori: Popa Ștefan, Stan Anuța și Otlăcan Ștefan au declarat următoarele: „Suntem mândri și fericți că și comuna noastră

a primit un cămin cultural, unde de azi încolo vom petrece timpul nostru liber cu bucurie, având la dispoziție materiale pentru ca să ne luminăm și să învățăm cât mai mult. De acum înainte și munca echipei culturale se va îmbunătăți simțitor, fiindcă acum ne stă la dispoziție un local frumos cu o scenă mare. De aici se vede că guvernul nostru are grijă

mare de cultura socialistă a satelor românești din țara noastră.

Ne luăm angajamentul că vom îndeplini sarcinile noastre de a ridica poporul nostru muncitor printr-o muncă culturală mai temeinică, printr-o cultură socialistă, ajutând astfel la îndeplinirea sectorului cultural al planului cincinal.

Sz. P. — G. I.

Conferința de lucru a responsabililor culturali români

În țările cu democrație populară în urma politicii Staliniste de naționalități, fiecare naționalitate vorbește limba sa proprie. Astfel și în Republica Populară Ungară naționalitățile conlocuitoare sunt îndreptățite prin Constituție de a folosi limbile lor.

Partidul și Ministerul Educației Populare s'a îngrijit ca și în comunele locuite de populația română, munca culturală să se desfășoare românește sub îndrumarea unui responsabil cultural. Deci în prezent aproape în fiecare comună locuită de români avem echipe și responsabili culturali.

Pentruca munca culturală să fie mai bună și rodnică, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria a organizat în zilele de 28-29 Decembrie 1950 la Gyula o conferință de muncă, unde au luat parte responsabili culturali din comunele Battonya, Kétegyháza, Méhkerék, Elek, Darvas, Zsáka, Mezőpéterd și Vekerd.

Această întâlnire a avut ca scop discutarea muncii depuse până acum și sarcinile ce ne stau în față în viitor. Fiecare responsabil a arătat greselile și lipsurile cu care s'a întâlnit în timpul activității lui.

S'a constatat că responsabili culturali n'au ținut întotdeauna legătură strânsă cu Partidul, din care cauză și munca culturală s'a încetinat. N'au atribuit o atenție cuvenită ridicării numărului de participanți la serile de iarnă a Pământului Liber. Este însă îmbucurătoare pregătirea și participarea echipelor culturale la concursurile culturale de iarnă, care se desfășoară acum în toată țara.

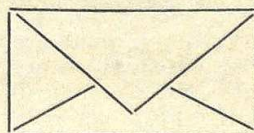
Sunt însă unele comune ca Pusztatottlaka, Körösszakál și Körösszegapáti, unde munca culturală lasă de dorit. Uniunii Culturale îi revine sarcina ca să îndemne și să pornească și aici tineretul pe drumul arătat de Partidul nostru.

După conferință responsabili culturali au învățat mai multe cântece și jocuri po-

pulare românești ca mergând înapoi în satele lor să îmbogățească cu ele satul lor.

Pentru îmbunătățirea muncii culturale, fiecare responsabil are datoria să ridice noi cadre tinere, să țină legătură strânsă și continuă cu Partidul, care ne conduce pe drumul construirii socialismului.

S. P.

DE VORBĂ CU CITITORII:

Ion Lucaci (Elek): Îți mulțumim de salutul ziarului. Trimite și-altădată vești, scrisori, critici ș. a. Să abonați.

Publicăm scrisoarea trimisă:

Foaia „Libertatea Noastră” este a noastră

Când am auzit că se ivește foaia „Libertatea Noastră” foarte mult m'am bucurat, că de azi înainte vom avea „o lumină” care „lumină” va arăta căile către unitate, către frăția popoarelor muncitoare. Noi Românii din Ungaria am răbdător de o parte de chiaburi când ne spuneau că „muncitorilor e destul ca să știe să se ascundă când plouă” și de altă parte de conducătorii fasciști fiindcă ne au luat drepturile de naționalitate.

Tovarăși Români din Ungaria!

Să nu vă gândiți la o țară mică în Ungaria, și să bați pieptul că ești Român. Da, noi suntem Români, avem drepturi ca să vorbim limba noastră maternă să ne educăm, să urmăm școli românești: licee, școli superioare ș. a. Trebuie să ne unim cu muncitorii maghiari și să ascultăm de Partid, de îndrumările lui Stalin și

Rákosi căci ei ne au dat „Libertatea Noastră”.

Rog tineretul Român din Ungaria, să se unească cu tineretul maghiar. Căci în unire este puterea ca să apărăm pacea muncitorilor pe acest pământ fiindcă ei doresc pacea și libertatea.

Trăiască „Libertatea Noastră”!

Trăiască eliberatorii noștri Stalin, Rákosi și Gheorghe Gheorghiu-Dej!

Ion Lucaci

Petru Rugea și Ștefan Berbecar (Gyula) Vă mulțumim de salutul „Vocea Tineretului” și totodată vă dorim spor la învățătură. Să vă abonați.

Ștefan Soc (Makó) Cele scrise nu ți-am putut publica, Scrie și altădată.

Floarea Selegean și Margareta Caciara (Gyula) Redacția ziarului vă dorește spor la muncă și învățătură.

LIBERTATEA NOASTRĂ

ACTIVITATEA UNIUNII CULTURALE

Cu echipele culturale

Echipele culturale ale Ministerului Educației Populare au cutreerat comunele și satele locuite de populație română în mai multe rânduri, răspândind cultura populară în limba română locuitorilor de naționalitate română.

De data aceasta comunele Gyula, Zsáka, Vekerd, Darvas, Kétegyháza, Méhkerék, Magyarcsanád și Elek au fost vizitate de echipa culturală română din Battonya. Această echipă tânără, dar plină de elan și voie de muncă a prezentat muncitorilor și țăranilor muncitori dansuri populare românești, cântece progresiste și populare precum și o piesă de teatru cu titlul „Arătura de toamnă”.

Zsáka

În acest sat s'a început drumul echipei. Serbarea s'a ținut în sala căminului cultural în prezența a 450 de locuitori. Publicul a primit cu mare bucurie programul echipei, răsplătind cu aplauze nesfârșite dansurile și cântecele.

Darvas, Vekerd

Aici s'a așteptat cu nerăbdare sosirea autobuzului, care aducea echipa culturală. La primire au fost de față reprezentanții Partidului, numeroși tineri din DISz cu orchestră și un mare număr de locuitori. În timpul programului căminele culturale au devenit neîncăpătoare față de marele număr al populației. Și aici echipa a înregistrat un mare succes, bucurându-se de simpatia tuturor celor prezenți.

Kétegyháza, Magyarcsanád

La fel oaspeții și aici au fost primiți de un mare număr de tineri, care i au făcut o întâmpinare tovarășească. În timpul reprezentației, populația într'un număr foarte mare, a răsplătit munca echipei cu aplauze îndelungate. Mai mult a plăcut poezia intitulată „Doi frați” spusă de Miliția Répási, în care este vorbă de prietenia și frăția muncitorilor maghiari și români. Au fost tot așa de frumoase și dansurile populare, cel mai plăcut fiind un joc din Battonya numit „rara”.

De aici echipa a plecat încă în două comune, la:

Elek, Méhkerék

În aceste comune cu toate că reprezentația a fost publicată la ora 8 totuși în amăn-

două comune deja la ora șase nu mai era niciun loc în sală. Și aceasta dovedește că poporul este dornic de cultură, care acum este o armă puternică în mâna celor ce muncesc, cu care lovesc necruțător în dușmanii poporului. Programul s'a desfășurat într'o atmosferă de caldă prietenie, echipa prezentând jocuri, cântece, poezii și piesa „Arătura de toamnă”. Poezia intitulată „În apărarea păcii” spusă de Olga Boar s'a încheiat printr'o manifestare entuziastă față de conducătorul taberei păcii, Uniunea Sovietică și marele Stalin.

* *

În fiecare comună echipa culturală a fost primită cu cea mai mare simpatie și dragoste. Munca lor a fost încoronată de succes, publicul primind cu mulțumire și aplauze nesfârșite programele lor. Poporul nostru muncitor știe că această cultură izvorește din popor însuși și a simțit că și el are un rol hotărâtor în dezvoltarea și răspândirea ei.

Această echipă culturală a dus în milocul poporului cultura în limba lui proprie, care în regimul trecut a fost trecută sub tăcere. Astăzi arta, știința și cultura sunt puse în slujba poporului, având astfel posibilitatea de a se lumina și a-și ridica nivelul lor de cultură.

În acest turneu echipa a și învățat lucruri minunate, ce vor fi de mare folos în continuarea muncii lor. A învățat însăși dela popor, despre munca colectivă planificată. Fiecare membru al echipei a văzut și s'a convins că muncitorii și țăranii muncitori muncesc cu râvnă, pentru îndeplinirea planului nostru cincinal. Acest exemplu să ne fie un îndemn și o mândrie, că putem contribui și noi pe plan cultural în construirea socialismului.

În țările cu democrație populară noua cultură progresistă socialistă pătrunde tot mai adânc în comunele și satele noastre. Partidul și Guvernul se îngrijesc ca în decursul planului cincinal nici o comună și nici un sat să nu rămână fără cămin cultural. În Republica noastră Populară naționalitățile conlocuitoare se bucură de drepturi egale, având posibilitatea de a învăța fiecare în limba lui. Și acest drum al echipei este o dovadă vie că în țara noastră toți cei ce muncesc sunt umăr lângă umăr și luptă neînfricați pentru cauza dreaptă a omenirii, pentru pace.

S. P.

Intregerile culturale

Mai mult de o lună de zile se desfășoară în toată țara întrecerile între echipele culturale. Întrecerile s'au început în ziua de naștere a tovarășului Stalin, de unde echipele cele mai bune s'au calificat pentru întrecerile de plasă. Astfel în zilele de 14 Ianuarie au avut loc întrecerile la Gyula, iar la 28 Ianuarie la Sarkad, și Battonya. Rezultatele sunt foarte îmbucurătoare mai ales pentru echipele române.

În județul Békés, în comunele și satele locuite de populația română există și echipe culturale românești. Astfel avem la Battonya, Kétegyháza și Méhkerék, iar în județul Bihor avem la Zsáka și Körösszegapáti.

Echipele noastre culturale, după o pregătire temeinică au obținut succese remarcabile. La întrecerea ce a avut loc la Gyula în 14 Ianuarie echipa din Kétegyháza s'a clasat la locul I cu dansurile populare și la locul 2 cu piesa intitulată „În pește”. La 28 Ianuarie, când s'a ținut întrecerea la Sarkad, echipa din Méhkerék s'a clasat tot la locul I cu minunatele dansuri populare românești, iar cu piesă la locul 2. Tot atunci la Battonya echipa de acolo a câștigat iarăși locul I cu dansurile populare.

Aceste rezultate sunt foarte frumoase, însă nu înseamnă că nu mai trebuie să învățăm. Acum trebuie să ridicăm mai departe noi cadre tinere spre mărirea acestor echipe. Să lămurim tineretul nostru că, cu cât suntem mai luminați, cu atât ne este mai ușoară viața, cu atât putem munci mai bine pentru fericirea noastră.

Înainte poporului nostru muncitor s'au deschis toate căile de învățatură. Și cultura este un bun de care se bucură acum toți cei ce muncesc. Cultura trebuie răspândită în fiecare comună, sat și casă și trebuie s'o îmbrățișeze fiecare cetățean. Cât de mult se interesează poporul nostru de cultură, dovedește însuși numărul spectatorilor care numai într'o singură zi în șase sate s'a ridicat la 8000.

La aceste concursuri s'au întâlnit mai multe echipe de diferite naționalități. Astfel erau acolo de-o potrivă maghiari, slovaci, români și sârbi, cu cultura lor populară. Și faptul acesta dovedește că în democrațiile populare, datorită politicii Staliniste de naționalități, azi suntem toți legați unul de altul nu cu forță, ci prin munca pașnică constructivă, care ne unește în drumul comun al construirii socialismului și al apărării păcii.

S. P.

Insemnătatea ziarului
„Libertatea Noastră”

După eliberare, naționalitățile din Ungaria au primit toate posibilitățile de a vorbi, a scrie și a edita ziare românești. Datorită Partidului și românii din Ungaria pot să se bucure deja de un ziar scris în limba lor maternă. Prin acest ziar se pot orienta de viața politică, economică a popoarelor, din țările democratice.

Pentru noi ziarul Libertatea Noastră are o importanță foarte mare, deoarece țărănimea noastră muncitoare poate citi știrile în limba română și prin citirea lor își reînprospătează cunoștințele de limbă.

În Ungaria trăesc aproape 20.000 mii de români, aceștia au primit dreptul de a vedea și a citi în Ungaria un ziar care are redacție românească. Redactorii ziarului nostru sunt profesori, învățători,

elevi, dar în cea mai mare parte muncitori și țăranii muncitori. Aceștia sunt oameni iubitori de muncă, și au muncit mult până ce au ajuns la rezultatele de azi. Ziarul nostru apare deocamdată în fiecare lună odată și fiind ieftin, poate ajunge în fiecare casă românească. Bucuria cea mare ce a cuprins pe toți românii din Ungaria se vede și prin mulțimea abonaților. Azi avem deja mai mult de 400 de abonați.

Și prin apariția ziarului vedem dovedit faptul că guvernul nostru urmează politica stalinistă de naționalități care, ne învață la o adevărată egalitate și fraternitate internațională.

Înainte cu ziarul nostru „Libertatea Noastră” spre fărîmarea socialismului și spre progresul celor ce muncesc!

Nicolaș Uroș

„Ajută și tu, dacă poți”

În zilele de 28–29 decembrie a fost organizată Cupa Caritativă de Fotbal „Ajută și tu dacă poți” la sala sporturilor din Medgyesegyháza. La competiție au participat prietenii și foștii coechipieri ai lui Czene Karcsi, care s-au format în 10 echipe. Suma adunată la această competiție a fost dăruită fostului fotbalist Czene Károly, care la începutul anului trecut a suferit un foarte grav accident la un meci de fotbal și de atunci trăiește imobilizat la pat. La meciul fatal contra Julei, Czene a fost jucător al echipei din Micherechi.

Cele 10 echipe participante la cupa caritativă au fost împărțite în două grupe.

Grupa A: Micherechi, Medgyesegyháza, Fűri Imi és Barátai, Medgyesegyháza ifi, Dreher/Magyarbánhegyes

Grupa B: Szikszai BT, Csanádapáca, Favorit/Jula, Lila akác/Mezőkovácsháza, Mezőkovácsházi TE

Pentru locul III au jucat Mezőkovácsházi TE–Szikszai BT. Scor: 4–7.

Finala a fost între Dreher–Micherechi. Scor: 0–4.

Clasamentul final:

- I. Micherechi
- II. Dreher
- III. Szikszai BT
- IV. Mezőkovácsházi TE

Golgheterul competiției: Balázs Tibor

Cel mai bun portar: Szél Dávid

Cel mai bun jucător: Balla Ádám

Jucătorii echipei din Micherechi au fost: Attila Bondar, Gajdács Gábor, Zsolt Ciotea, Tiberiu Bányai, Tiberiu Berényi, Ioan Boca, Csaba Poiendan, Mihai Lukucz, Ștefan Lukucz, Kiss Tibor, Zsolt Balogh, Bagi Krisztián, Kurta Lajos, Kovács György, Barcsai Gábor.

La competiție s-au adunat 279.000 de forinți, care au fost dăruiti fostului coechipier. Prietenii din echipa Micherechi SE, în frunte cu Attila Bondar, l-au ajutat și până acum după puterile lor pe Czene.

MIC

Cupa de tenis de masă, la Micherechi

Vineri, 21 ianuarie, după-masă de la ora 17.00 se va desfășura următoarea ediție a Cupei de tenis de masă de la Micherechi. De data aceasta, competiția va fi organizată în sala de gimnastică a școlii generale, pe patru mese. Prima dată concursurile individuale, după care cele în perechi. De la ora 15.00, jucătorii au posibilitate să facă antrenamente la ori-

care masă. La concursul de acum, concurenții vor avea posibilitatea să joace și pe masa asociației (YOOLA 2000), care e mult mai rapidă decât celelalte. Tocmai din acest motiv, va fi o mare curiozitate pentru jucătorii care încă nu au jucat pe asemenea masă. Organizatorii așteaptă cu mult drag toți participanții la concurs.

MIC

Campionii și organizatorii competiției din anul trecut

Adversarii–Micherechi 3–0

Sâmbătă, 15 ianuarie, dimineața de la ora 9.00 s-au desfășurat rundele 10, 11 și 12 ale Campionatului de Tenis de Masă jud. III, la Bichiș. Jucătorii din Micherechi au sosit cu mare speranțe la competiție, fiindcă în toamnă numai foarte puțin a lipsit ca să câștige fiecare meci. (Szeghalom–Micherechi 6–4, Micherechi–Bélmegyer 2–6, Csárdaszállás–Micherechi 6–3)

Din păcate, și de data

aceasta numai cu mici diferențe au pierdut seturile jucătorii noștri, două din cele trei meciuri în perechi le-au câștigat.

Petru Ruja (antrenor):

– Ne pare foarte rău, dar în ultimele săptămâni nu a fost încălzire în sala de gimnastică, a fost tare frig, nu am putut face antrenament. Așa ceva nici nu am visat ca să nu putem aduna nici măcar un punct, dar nici nu ne vom permite altădată.

MIC

UMOR SPORTIV

TVR 1

Luni 24 ianuarie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Supermarket de divertisment 10.00 Oameni mari la TVR 11.50 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong (R) 13.00 Telejurnal 13.45 Oameni mari la TVR 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Spune-mi ce te doare 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Prim plan 21.00 Serial. Anatomia lui Grey 22.10 Film. Portret de grup cu doamnă.

Mihaela Michailov
la „Oameni mari la TVR”

Marti 25 ianuarie

6.00 Telejurnal matinal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Ca la carte 10.00 Oameni mari la TVR (R) 11.15 Desene animate 11.50 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Oameni mari la TVR (R) 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Atunci și acum 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Cel ce gândește altfel. Documentar 21.15 Film. Din iad în Texas.

Miercuri 26 ianuarie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Profesioniști...cu Eugenia Vodă 10.00 Oameni mari la TVR 10.15 Vedeta familiei (R) 11.15 Desene animate 11.50 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Oameni mari la TVR (R) 14.30 Oameni ca noi 15.00 Convingeri 16.00 Generația contra 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Cel ce gândește altfel. Documentar 21.15 Film. Soția anarhistului.

Joi 27 ianuarie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Garantat 100% 10.00 Oameni mari la TVR 10.15 Ochiul magic 11.50 Desene animate 11.50 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Oameni mari la TVR (R) 14.30 Emisiune în limba germană 17.00 Telejurnal 16.00 Interes general 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Judecă tu! 21.00 Serial. CSI-Crime și investigații 22.10 Film. Cuplul arian.

Vineri 28 ianuarie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.10 Întrecerea anilor 11.50 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Oameni mari la TVR (R) 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.35 Viitorul Planetei albastre. Documentar 16.00 Meseria brătar de aur 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 O dată-n viață 22.15 Film. Șarpele.

Sâmbătă 29 ianuarie

6.00 Viitorul Planetei albastre. Documentar (R) 7.00 Semne 7.30 Arca lui Noe 8.30 Serial. Hannah Montana 9.00 Desene animate 9.55 România turistică 10.35 Iubiri dincolo de ecran 11.30 Pro patria 12.00 Miliardele se fac ușor sau între lăcomie și etică. Documentar 13.00 Telejurnal 13.20 Călător pe viață 14.15 Ne vedem la TVR 15.40 O dată-n viață 17.40 Teleenciclopedia 19.00 Telejurnal 20.10 Întrecerea anilor 22.30 Profesioniști...cu Eugenia Vodă (R) 23.30 Film. Sânge nebun.

Duminică 30 ianuarie

6.10 Universul credinței 8.00 Ca la carte. Ediție specială 9.00 Desene animate 10.30 Viața satului 12.00 Ultima ediție 13.00 Telejurnal 14.00 Vedeta familiei 15.00 Tezaur folcloric 16.10 Supermarket de divertisment 18.35 Oameni mari la TVR (R) 19.00 Telejurnal 20.10 Film. Nuovomondo 22.10 O carte pe săptămână.

TVR 2

Luni 24 ianuarie

6.00 Serial. Tandem de șoc 7.10 Tonomatul DP 2 9.10.00 Atenție, se cântă! (R) 10.30 Atlas (R) 11.00 Telejurnal 13.30 Împreună în Europa 14.30 Zestrea românilor (R) 15.00 Serial. Tandem de șoc (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Puterea legii 19.00 Arena leilor (R) 19.50 Lacrimi printre ghețari. Documentar 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Eureka.

Marti 25 ianuarie

6.00 Serial. Tandem de șoc 7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Documentar (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 13.30 Împreună în Europa 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Tandem de șoc (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Lecția de ecologie 19.00 Joc deschis 20.00 Serial. Legea Lui Murphy 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Eureka.

Miercuri 26 ianuarie

6.00 Serial. Tandem de șoc 7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Joc deschis (R) 11.00 Telejurnal 13.30 Împreună în Europa 15.00 Serial. Tandem de șoc (R) 16.00 Patinaj artistic. Campionatul European, Berna 2011. 17.30 e Forum 18.00 Ora de business 19.00 Dincolo de hartă 19.30 Operațiuni speciale 20.00 Telejurnal 20.20 Patinaj artistic 22.30 Serial. Eureka.

Joi 27 ianuarie

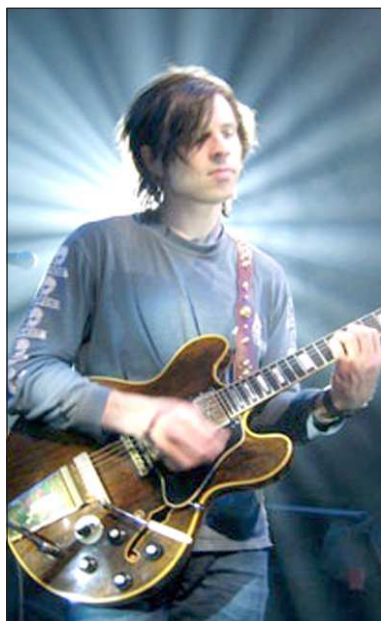
6.00 Serial. Tandem de șoc 7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Liber pe contrasens (R) 10.00 Atenție...copii (R) 11.00 Telejurnal 13.30 Împreună în Europa! 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Tandem de șoc (R) 16.00 Telejurnal 16.20 Patinaj artistic 18.00 Ora de business 19.00 Liber pe contrasens 20.00 Telejurnal 20.45 Patinaj artistic 22.30 Serial. Cleopatra 2525.

Vineri 28 ianuarie

6.00 Serial. Tandem de șoc 7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Videoterapia (R) 10.00 D'ale lu' Mitică (R) 11.00 Telejurnal 13.30 Împreună în Europa! 14.30 Utopia 15.00 Serial. Tandem de șoc (R) 16.00 Telejurnal 16.20 Patinaj artistic 18.00 Ora de business 19.00 Înainte de Pompei. Documentar 20.00 Telejurnal 20.45 Patinaj artistic 22.30 Unora le place... cu Florian Lungu și Mike Godoroja 23.30 Adolf Hitler.

Sâmbătă 29 ianuarie

6.00 D'ale lu' Mitică (R) 7.00 ABC...De ce? 8.00 Atenție...copii 8.35 Liber pe contrasens (R) 9.30 Azi despre mâine. Documentar (R) 10.00 Lumea de aproape 10.20 Între cer și pământ 10.50 Zestrea românilor 11.30 Un strop de energie. Documentar 12.00 Schi Alpin 13.10 Atenție, se cântă! 15.00 Patinaj artistic 17.00 Natură și aventură 18.00 Cirque du Soleil: Alegria 19.00 Secretele faraonilor. Documentar 20.00 Telejurnal 20.20 Patinaj artistic 22.30 Timpul chitarelor.

Concert Ryan Adams

Duminică 30 ianuarie

6.00 Timpul chitarelor (R) 7.30 Natură și aventură (R) 8.00 H...ora prichindeilor 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar (R) 10.30 Chip și asemănare 11.30 Auto-mania 12.00 Documentar 13.00 Jamie în America 13.30 Atlas 14.30 Patinaj artistic 17.00 D'ale lu' Mitică 18.00 Videoterapia 19.10 Film. Escroci ca noi 21.00 Ora de știri 22.10 Ryan Adams. Concert.

O VOCE ROMÂNEASCĂ Viața și tradițiile românilor din Ungaria

24 IANUARIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

25 IANUARIE, MARTI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

26 IANUARIE, MIERCURI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

27 IANUARIE, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

28 IANUARIE, VINERI (Adam Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

29 IANUARIE, SÂMBĂTĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bise-ricilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Pe undele Europei – emisiune euroregională realizată de studiourile de radio din Seghedin și Timișoara 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

30 IANUARIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spiciuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

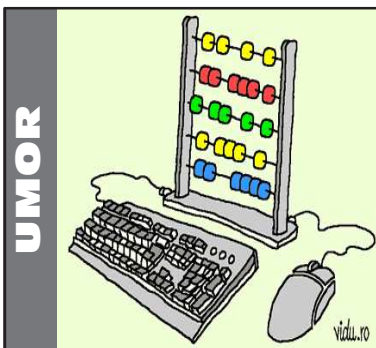
Ecranul nostru

miercuri, 26 ianuarie 2011 (m1 ora 14.06)
Reluare: vineri, 28 ianuarie 2011 (m2 ora 9.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

După câteva informații vom prezenta un reportaj despre cea de-a 3-a aniversare a Filialei din Seghedin a Institutului Cultural Român din Budapesta, în cadrul căreia au fost prezentate câteva prelucrări românești ale compozitorului Bartók Béla. În a doua parte a programului vă invităm la aniversarea organizată la Apateu, în cinstea celui mai mare poet român Mihai Eminescu.

Realizator: Ștefan Crâsta

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgyula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

Vând casă pe drum principal (nr. 47) în Köröstarcsa, în apropierea fostei fabrici de paste făinoase, chiar și cu srl. Contact: +36-30/925-5583 (vorbim limba română).

Vând teren îngrădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

De vânzare casă în centrul comunei Chitighaz, str. Úttörő nr. 69, în apropierea școlii românești. Trei camere, încălzire cu convectoare (gaz) + șemineu, baie, WC separat, anexe, grădină îngrijită, suprafață totală 1388 m². Preț 5,2 milioane Ft. Contact: +36-1/786-3698.

Apariția săptămânalului „Foaia românească” este finanțată de:

Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”;
Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, din București;
Secretariatul de Stat pentru Politică Națională și Minoritară, din Budapesta

(Relatare în pagina a 3-a)

Concurs și comemorare în cinstea lui Eminescu

FOAIA
românească
21 ianuarie 2011
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcș, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ioan Ruja. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2011: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți.